

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.
Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvineuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstem 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 37.

Glasiilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Slovenskoj javnosti.

Pred leti je bila ukinjena višja gimnazija v Murškoj Soboti, ka je dalo žmetno rano našemi kulturnomi življenji.

Prekmursko ljudstvo, ki vse do priključitve k Jugoslaviji ne moglo kulturno živeti, ar je bilo odtrgano od ostale Slovenije, te z veseljom pozdravilo gimnazijo kak svoje kulturno središče.

To radost pa njemi je vničila 1. 1927. redukcija višjih razredov na murško-sobočkoj gimnaziji. Dosta so si prizadevali tedašnji naši politični voditelji i kulturni delavci, da bi se naša gimnazija izpopunila. Pa celi njihov trud je bio zaman, čeprav bi tedašnji merodajni faktorje mogli razmiti, že samo kelikoga nacionalnoga pomena bi bila naša gimnazija ob avstrijskoj i madžarskoj meji.

Tak mamó dnes na našoj gimnaziji samo štiri nižje razrede, kde se vzgaja samo gimnazijski proletarijat. Naši ljudje najmre nemajo sredstev, da bi lahko dali naprej študirati svoje sinove v oddaljena mesta, zlasti v dnešnjoj gospodarskoj krizi ne. I tak morajo ostanoti dijaki po štrtoj gimnaziji doma.

S tem nam ne zadani samo kulturni, nego tudi socialni vdarec.

Zato smo prekmurski akademiki, člani S. K. A. D. Zavednosti na svojem VII. rednom občnom zbori sklenili, apelirati na vso slovensko javnost, da nas naj skuša vsaj razmiti. Usoda popolne gimnazije je bila za enkrat pred štirimi leti že odločena, vendar se pri Bogi zaklinjamo, da je naš prvi i najvišji cilj: dosegnoti zopetno vpostavitev popune gimnazije v Murškoj Soboti. V dosego cilja smo

Zahvala Njeg. Vel. kralja.

Odbor za proslavo 10 letnice osvojenja Slovenske krajine je potom predsednika g. Klekl Jožefa poslao kraljevoj familiji zlate spominske znake. Zdaj je dobo g. Klekl od banske uprave sledeći odgovor:

„V smislu dopisa maršalata dvora z dne 28. julija 1931. šte. 1908 Vas obveščam, da je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander blagoslovil sprejeti poslano mu zlate spominske znake ter se Vam potom maršala dvora za iste zahvaljuje.“

Velke spremembe.

Nova vlada z 22 ministri. — Nova ustava.

Premišnoči teden so se zvršile v Belgradi velke spremembe. Njeg. Vel. kralj je imenuvao 8 novih ministrov. Zdaj mamó 22 ministrov. Od Slovencev sta imenuvana dr. Kramer i Pucelj.

Druga velka sprememba je ta, da je podpisao kralj novo ustavo, ki predvideva parlamentarno stanje. Zvün parlamenta dobi država tudi senat. Poslance i polovico senatorov de volilo ljudstvo, drugo polovico senatorov pa lahko imenuje kralj.

Veličastne slavnosti v Ljubljani.

Odkritje spomenika kralji Petri. — Prek 100 jezer naroda.

V nedelo je Ljubljana videla ljudstva kak mogoče še nikdar ne. Od vseh strani Slovenije je prihitelo na desetjezere naroda. Vsi so prišli z namenom, da bi bili navzoći pri odkritji spomenika velikoga kralja Petra I. Osvoboditela, prvoga jugoslovanškoga kralja.

pripravleni žrtvovati vse svoje zmožnosti i sposobnosti, zavedajoč se, da bo moglo naše ljudstvo edino s tem, da bomo meli popuno gimnazijo v Murškoj Soboti, kulturno rasti i si socialno od pomoći.

Odkritje se je zvršilo jako slovesno. Prisostvuvali so njemi visiki cerkveni, politični i vojaški dostojanstveniki, ministri, bivši poslanci, društva, zastopniki občin i prek 100 jezer ljudstva. Pri spomeniki je govorio predsednik odbora za postavitev inž. Bevc Ladislav. Na spomenik je bilo položenih vnogo krasnih vencov.

Proslave se je vdeležilo tudi vnogo ljudi iz naše krajine. Pozornost so zbujali posebno dečki iz Črensovec i okroglina, ki so korakali v spre vodi s svojov godbov. Narod jih je navdušeno pozdravlaó.

Občinskim županom

naznanjam, da se dobijo v mojoj trgovini novi **VOLILNI IMENIKI.** Hahn Izidor M. Sobota

Tristoletnica znamenite božje poti sv. trojica v Slov. Goricah.

Znamenita božja pot Sv. Trojica v Slov. gor., kamor prihaja letno tisoče pobožnih romarjev, obhaja te dni tristoletnico svojega obstoja. Da se ta izredni dogodek čim dostojnejše proslavi, prosijo podpisani najvludneje preč. dekanijske in župnijske urade Slov. goric, Prekmurja in drugih krajev, iz katerih romajo verniki k Sv. Trojici, da blagovolijo prihodnjo nedelo t. j. 13. sept. t. l. oznaniti s prižnice sledeče:

Letos poteče tristo let odkar se je pričela božja pot pri Sv. Trojici v Slov. gor. V dostojno proslavo te tristoletnice se vrši na kvaterni petek, soboto i nedelo, dne 18., 19., i 20. septembra slovesna tridnevnicca s sledečim vspeedom:

Na predvečer v četrtek ob 6. uri bodo slovesne večernice. V petek i soboto bo rana, pozna i večerna pridiga. K pozni službi božji v petek i soboto pridejo procesije iz vseh župnij lenarške dekanijske. Vabimo vernike tudi iz drugih župnij da pridejo v procesijah ali posamezno. Kvaterno nedeljo bo pri pozni službi božji slovesni sklep tridnevnicce Presvetli škof dr. Ivan Tomažič, ki bodo imeli že v soboto večer slovesne večernice, bodo tridnevnicco zaključili s svojo pridigo i s slovesno škofovsko sv. mašo i s papeževim blagoslovom. Vse tri dni bo dovolj spovednikov na razpolago, priporoča pa se romarjem, da po možnosti že doma opravijo sv. spoved.

Da dostojno proslavimo to znamenito tristoletnico, vabimo vse častilce sv. Trojice Slovenskih goric, Prekmurja i drugih krajev, da se v največšem številu udeležijo te tridnevnicce, da poživijo svoje zaupanje v sv. Trojico, v Marijo, Mater božjo i svetnike, ki se od nekdanj častijo v svetotrojiški božjepotni cerkvi i dostojno posnemajo globokoverne naše prednike, ki so nam ustvarili to prelepo božjo pot.

P. ERNEST JENKO, gardijan in župni upravitelj.

Kalendar.

septemb. (30 dni) 38. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
14	ponedel.	Pov. sv. Kr.	Serenke
15	tork	Nikodem	Nikodem
16	sreda	Ljudmila	Edit
17	četrtek	Lambert	Ludmilla
18	petek	Jožef Kup.	Titus
19	sobota	Samarij	Vilhelmin.
20	Nedela	17. Evstahij	16. Friderik.

Ka novoga v Belgradi?

Zakon od volilnih imenikov. Njeg. Vel. kralj je predpisao i proglašao zakon od volilnih imenikov. Imeniki morejo biti v desetih dnevaj gotovi. V nje se spišejo vsi, ki majo volilno pravico.

Svetovna politika.

Sporazum med Vatikanom i Rimom. Spori med Sv. Očom ino talijanskov vladov so rešeni. Prišlo je do sporazuma. Stanovitnost Sv. Oče je zmagala. Katoliška akcija je dopuščena.

Španija. Kak smo že ponovno poročali, je začela nova republikanska vlada voditi proticerkveno politiko. To je zbudilo veliko ogorčenje. Cerkveni voditelji so vložili proti tomi protest. Vlada v začetki ne poslušala na te proteste, zdaj pa je uvidela, da s proticerkvenov politikov samo škodi republik. Predsednik vlade je zavelo toga začno razgovore s papovim nuncijom.

Nemiri v Indiji. V začetki septembra so se vršili med Indijci i muslimani krvavi boji. V Citagong so vničene vse trgovine. Škode je do 200 milijonov. Do boja je privedlo narodno sovraštvo.

Murska Sobota

— **Častitamo.** Preminočo nedelo je bio zdani v Maribori g Zver Ivan, knjigovez i trgovec z gdč. Györfi Margitkov. Mladomi pari želemo v zakonskom stani obilno blagoslova.

— **Rojstni den Njeg.** Vis. prestolonaslednika se je tudi v Soboti obhajao. Hiše so bile okrašene z zastavami, v cerkvaj pa so se vršile zahvalne službe bože.

— **Nesreča rojaka.** Zvedeli smo, da je zadela ščera E. Šimona v Škofji loki nesreča. Med delom se je na roki rano i je dobo zagiftanje krvi. Vračji se v tamošnjem špitali.

— **Otroški vrtec.** Po dugom žmetnom pričakovanji je Sobota nazadnje vendar dobila otroški vrtec. Vodi ga gdč. Praumseizova. V vrtec hodi prek 100 otrok. Za takšo vnožico dece je edna vrtnarica premalo, zato bi bilo dobro, da bi dobila pomočnico.

— **Kelko telefonov ma Sobota?** Po zadnjem računi ma Sobota 58 telefonskih lastnikov. Za tak mali kraj je to izredno dosta i Soboto v tom pogledi gotovo ne prekosi niden kraj.

— **Tekma.** V nedelo se je vršila nogometna tekma med športnim klubom „Maribor“ iz Maribora i „Murov“. Tekma je pokazala, kakša tekma ne sme biti. Sodnik od daleč ne

Kak je gospodaro Bethlen? Odbor, ki preiskavle delo bivše madžarske vlade, je dognao, da je ravnao ministerski predsednik Bethlen z državnimi penezi jako razsipno. Vlada je v tom časi zapravila 300 milijonov pengőjov, ne da bi mela za to od parlamenta pooblastilo. Od teh penez je šlo 150 000 za informacijsko službo ministrskega predsedništva i za tiskovni urad. Vlada je te izdatek motivirala s pripombov, da so nastopili nepredvideni dogodki. Stroški zvušnjega ministerstva so prekosili redno dotacijo za 233 000 pengőjov, i to je šlo 58 000 za konference v inozemstvu i 175 000 za inozemsko službo. Policijsko nadziranje inozemcov je koštalo 30.000 pengőjov več. Med posebnimi izdatki prosvetnoga ministra je registrirana postavka 5150 pengőjov, za nakup dragocene namizne oprave v zavodi „Collegium Hungaricum“ v Beči. Ministersko predsedništvo je z nabavov cigaret potrošilo 1600 pengőjov. Ureditiv igrišča za igro polo, ki je bila Bethleni osebno zelo priljubljena, je koštalo 121.000 pengőjov, i nakup drugoga igrišča znova 27.000. Proslava sv. Emerika pa koštala državo 200.000 pengőjov. Posledica takšega gospodarjenja je, da so cene poskočile, davki narasli, plače pa vlada znižuje.

zadostio svojoj nalogi. Ali ne mogeo ali ne šteo zadostiti, ne vemo. Občinstvo se je močno razburjalo. Kak čujemo, je vložila „Mura“ protest.

Slovenska krajina.

Veličastno slavje dece v Črensovcih.

„Dečinski den“, šteroga smo v Novinaj napovedali za Malo mešo, je mino. Bio je tak veličasten, da je presežno vse pričakovanje. Iz vseh sosednih far je privrelo vkup okoli 3000 dečekcov i deklic. Iz M. Sobote se jih je pripelalo na okrašenom avtomobili g. Benka okoli 100. Vsa velika vnožica dece je radovedno pričakovala, ka se bo godilo.

Od dveh popoldne se je slovesnost začnola. G. dekan Jerič Ivan je meo na deco nagovor od smilenosti i od nasledovanja življenja deteta Marije. Po govori se je vršila okoli cerkve procesija. Belooblečene deklice so nesle podobo deteta Marije. V procesiji je šlo do 3000 dece. Na jezere naroda pa je stalo ob strani i s skuznatimi očmi gledalo nedužno dečico. Po procesiji je bio v cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Po blagoslovi pa so se vsa deca posvetila Jezušeki i Marijiki i so nato položila svoje šopke pred Marijino podobo.

Po cerkvenoj slovesnosti se je pri cerkvi vršilo obdarüvanje dece. Tu je deci spregovoro g. bogoslovec Halas. Po njem so vsa zbrana deca poslala pozdrav tüdi tistim malim, šteri so ne mogli priti na dečinski den. Potem se je razdelilo do 2500 raznovrstnih darov. Za volo velke stiske vsi neso mogli dobiti darov.

„Dečinski den“ je bio tak lepi, da ostane dugo-dugo v spomini vsem, ki so bili tam navzoči. Posebno si naj zapomnijo naša deca, da bodo smileni do vsakoga i da bodo radi častili našo nebesko mater Marijiko.

*

Odbor za prireditev dečinskoga dneva se prav lepo zahvalüje vsem darovnikom raznovrstnih darov! Širitelom, ki so odavali cedale (bloke) pa naznanja, naj spišejo vküp tiste, ki še majo cedale i še neso dobili darov. Vsaki takši se naj javi pri tistom, od šteroga je küpo cedalo i pove, kelko cedal ma. Širiteli naj se javijo odbori v Črensovce i te dobijo tüdi za te darovnike dare.

*

— **Nagla smrt.** Horvatove v Ižakovcih je zadela žalostna zgüba. Vmro je 30 letni gospodar Alojzij. Smrt ga je zadela jako naglo. V ponedelek zajtra je kosio. Med košnjov njemi je slabo gratalo. Taki so šli po zdravnika. Kda je prišeo, je bio Alojzij že mrtev. Za njim žalüje žena i četvero dece.

— **Glasi iz Beltinec.** Dne 30. aug. je cerkveni pevski zbor obhajao pod vodstvom g. nadučitela i organista Šprager Ferdinanda 10 letnico obstoja. To je eden najbolših zborov v okroglini. Vdomačo je vno go lepih slovenskih pesmi. Zbori k dozdašnjemi lepomi napredki častitamo i njemi tüdi za nadale želemo vno go uspehov. — V občinskem odbori je nastala sprememba. Neštarni odborniki so odstavljeni i so na njihovo mesto imenüvani drügi. Med novimi odborniki je tüdi g. upraviteo inž. Franc Mikuž.

— **Vtoplenc.** Preminoči četrtek so potegnoli pri Ižakovcih iz Mure vtoplenc. Oblečeni je bio v delavsko obleko i star okoli 28 let. V žepi je meo čevljarsko kladivo (hamer). To je že šesti vtoplenc, ki so ga pri Ižakovcih potegnoli iz vode.

— **Pozdrave pošilata** domačim, rodbini, znancom, prijatelom i celoj Slovenskoj krajini Casar Ivan vojak iz Štipa i Alojz Gaber iz Francije.

— **Blagoslovitev nove šole v G. Lendavi.** Prišestno nedelo, dne 20. toga meseca de mela Gornja Lendava velki svetek. Te den de slovesno blagoslovljena nova šola. Lendava se za to slovesnost močno pripravla. Delavni so posebno gasilci, ki prire-

dijo po blagoslovitvi na šolskom dvorišči velko narodno slavje. Za prireditev se zanima cela okroglina.

— **Smrt mladenca v vodi.** Preminočo sredo je šlo iz M. Črncov več dečkov prek Mure kosit. Med njimi je bio tüdi Pintaričov dečko. Drügi so prišli po končanom deli domo, njega pa ne bilo. Po nesreči je spadno v Muro i se je zalezao.

— **Prijatelški pozdrav iz Argentine.** Spodi podpisani šcem par redov napisati v naše male Novine, štere pišejo vno go glasov iz naše lübe domovine i nam prinašajo veselje v te tühinske kraje. Zato je pa tüdi z veseljom čakamo, gda pridejo naš širiteo i nam jih do rok dajo. Pred kratkom časi so nas ostavili eden dober naš domačin, Pašičnjek Štefan iz Markovec, šteri so bili stalen naročnik Novin teh par let, štere so eti med nami preživeli. Zvüntoga so bili tüdi dober krščenik i so se dosta lepih navad, štere so doma spunjavali, tüdi eti držali i so z bratom lepo sküпно i mirno živeli. Po njuvom lepom oponašanji sem se tüdi jaz spoznao z njimi, če gli sva se oprvim v življenji najšla v tom delešnjom kraji. Pri njihovom odhodi smo se pri ladji dali fotografirati vno gi njihovi znanci i smo s tem pokazali, da smo jih meli za jako vrloga. Pri podajanji rok smo jim želeli srečno pot v svojo lübo domovino. Iz te dalešnje tujine jim zazovem: Bog živi! Poznanec Bojnc Franc iz Strehovec, Buenos Aires.

— **Pertoča.** Že par dni pred 30. avg. smo šteli na plakataj, da name ravajo v Pertoči meti gasilci iz okoliških občin sküпно okrožne vaje 30. avg. Vsaki je mogoče prečto te plakat i tüdi si je mislo: „Ej, preveč penez majo i žejo bodo gasili.“ Ali cela stvar je mela po vsem drügo lice i resen značaj. Celi nastop i vaje so se vršile v najlepšem redi pod vodstvom g. župnoga načelnika Žohara i i g. tajnika Baka. Sprejem gostov je bio ob pol 9 vüri, kde so gospode goste pozdravile v imeni domačoga društva gospodičine Donoša i Vogrinčič Marija. Gospoda načelnika Žohara i tajnika g. Baka je pozdravo ob prvom prihodi v našo občino župan občine Pertoča g. Jurij Partl ino je prišlim gostom voščo prisrčen: dobrodošli! Po sprejemi so se gasilci korporativno vdeležili sküпно službe bože, nato so meli sejo v šolskoj dvorani. S tem je bio zaključeni predpoldanski program. Po večernicaj pa so sledile vaje drüga za drügov: telesne vaje, sühe vaje, vaje z vodov. Vsi gasilci so hitro izvajali vse vaje. Čestitamo župi Sv. Jurij, ki je dala prva vodo! — Ar je bilo vroče i so vaje

gasilce otrüdile, smo jim vsi privoščili po končanom opravili zabavo v gostilni g. Jurija Partlna. Da je vladao tüdi tam vseskozi red i disciplina, kaže jako lepi dogodek. Bilo je že kmeče. Oglaso se je zvon iz cerkve. V tom časi skrči nekaj lüdi: ogenj, ogenj! Vsi so taki pripravleni na pomoč, ali zvon je oznano sv. popotnico vmirajočemi. I kda je dühovnik prišao z Najsvetejšim do zaba višča, je naednok vse obtihnolo i vsi so bežali vün i so klečeč pozdravili Vsemogočnoga. Naravnost krasen i genlivi prizor! Častitamo!

ZA NEDELO.

Po risalaj šestnajsta.

Evang. sv. Lukača v 14. táli.

Vu onom vremeni, kda bi notri šo Jezuš vu hižo ednoga farizeuša poglavnika v soboto jest krüh; oni so pazili na njega. I ovo nekši človek v vodenom betegi bodoči bio je pred njim. I odgovoreči Jezuš pravo je vu pravdi vučenim i farizeušom govoreči: jeli je slobodno v soboto vráčiti? oni so pa mučali. On ga je pa prijao, zvráčo ga je i odpüsto. I odgovoreči je njim pravo: Šteroga med vami somar, ali jünec v stüdenec spadne; i ne potegne ga vün taki den sobotni? i ne so mogli na eta odgovoriti njemi, Pravo je pa i tim pozvanim priliko, videvši, kak da bi si prednja mesta zbirali, govoreči njim: gda boš pozvani na gostüvanje, ne sedi si na prednje mesto: da morebiti je preštimanjši od tebe pozvani od njega i prideči on, ki je tebe i njega pozvao, povej tebi: daj etomi mesto i teda začneš z sramotenjom zadnje mesto držati. Nego kda boš pozvani, idi i sedi si na zadnje mesto; naj, gda pride, ki te je pozvao, povej tebi: prijatel, idi više gori. Teda bode tebi dika pred sedečimi s teбом navküpe. Ar vsaki, ki se zvisi, ponizi se i ki se ponizi, zvisi se.

Razgled po domovini.

— **Nesrečen padec.** Posestnikov sin Mihael Pavovec je pelao preminoči ponedlek popoldnevi iz Ljubljane v Depaljo ves pri Trzini z kolami dosta praznih lagvov domo. Pri čer nuškem mosti so se njemi pridrüžili trije kmetje i ga prosili, da bi se pelali z njim, ar majo šče dugo pot do domi. Voznik njim je dopüsto. Eden med njimi pa je splezao na visiki prazen lagev. Na voznikove opomine nikaj ne dao. Blüzi Trzina pa je zavolo velkoga kamenja na cesti, tak nes-

rečno spadno doli z visikoga voza, da je omedlo. V čelo se njemu je zapičo kamen, močno se poškodüvao tüdi po obrazi i dobo tüdi notranje poškodbe. Nekši mimo vozeči avtomobilist je ponesrečenca naložo na svoj auto i ga odpelao v ljubljansko bolnico.

— **Velka tolvajija v Mežici.** V noči preminoče nedele je bila izvršena v Mežici drzna tolvajija. Dozdaj nepoznani činitelje so vdrli skozi okno v prostore Konzumnoga društva. Ar so lahko delali brezi straha, se jim je posrečilo izbrati si najbolšo manufakturno blago. Napravili so za 22.283 Din. škode. V istoj noči je bio izvršeni tüdi vlom v mlekarno, kde so odnesli 350 Din. gotovine. Drzne vlomilce zasledüjejo i je pričaküvati, da se ne bodo dugo veselili svojimi pleni.

Električni tok bujo konja. Težka nesreča je zadela župana i posestnika Antona Mešiča v Polzeni. Na električnoj napelavi domače tovarne se je v ponedlek večer vtrgnola žica v bližini farne cerkve, poleg banovinske ceste. Vtrgnjena žica je ležala pri robi ceste v travi. Županov hlapec je vozo gramoz na cesti, pri šterom je konj stopo na vtrgnjeno žico, v šterom se je nahajao tok. Vklüb tomi, da je bila popolnoma navadna nizka napetost 220 volt, je konja na mestu bujlo. Nesreča je tem vekša, ar je g. Mešič zgübo že ednoga konja, pred dvema letoma pa njemu je pogorelo popolnoma novo gospodarsko poslopje.

Iz sveta.

Kolera v Bassori. V Bassori razsaja kolera; vseh slučajov je bilo dozdej nad 7000, od teh smrtnih 376.

Pa vse zavolo čindarajsasa . . .

Od tromejnika smo se napotili proti Srebrnomi bregi. (g. plivanoš pri Nedili so nam pravili, ka se prej záto tak zove, ka so negda rasle na bregi same breze tak, ka se je ozdaléč vidlo, kak da bi celi breg srebrni bio.) Grmelo je či duže bole. Nekam tesno nam je bilo pri srci. V takšem vremeni je človek najraj doma ali gde blüzi doma, ne pa v najsevernejšem kraju Jugoslavije. Zato nam je ne bilo ne za spévanje ne za brenkanje. Samo jako paščili smo se, ka bi kem prlé prišli v Martinje odked je naš Lujzek doma.

Ravno na Srebrnom bregi pri Sukičovej kavačnici nas je zgrabo dež. Hitro smo stopili pod streho pred kovačnicov. Te se je pa vlejalo kak s škafa, pa treskalo je tüdi tak,

145 let voze. V Chicagi sta stala pred sodiščom 27-letni Mihael Trotta i 25 letni Nikolaj Florida, oba Italijana, ki sta morila stražnika O' Donnela. Državni pravdnik je zahtevao 160 let ječe za vsakšoga morilca, a zagovornikoma se je posrečilo omehčati sodnika, ki je obsodo morilca vsakoga na 145 let ječe . . .

Italijanska ves pogorela. Veliki požar je divjao v Santo Stefani. Zgorelo je 200 hiš. Ranjenih je nekoliko oseb, smrtnih žrtev pa na srečo ne bilo. Škoda znaša prek 10 milijon lir. Kda je zvedo papa za požar, je taki naročo nadpüšpeki, da dá ponesrečencom penezno pomoč.

Potres v Beludžistani. Silni potresni süniki so razšürili dosta krajov v Beludžistani ino na meji med Indijov i Afganijov. Jako je prizadeto mesto Sarik, ki je popolnoma porüšeno. Vse železniške, telegrafske i telefonske zveze v tom mestu so prekinjene. Potres se je čüto tüdi v Karadžiji, ki je od potresnoga epicentra oddaljeni jezero milj. Oblasti se trüdijo, da postavijo železniško zvezo, da omogočijo pomožno akcijo potresnomi ozemlji.

Küga v Barceloni. V mestu razsaja bubonska küga. 60 lüdi je, kak poročajo, že mrlo, 140 jih je v bolnici. Prebivalstvo je prevzeo strah.

AGRARNE ZADEVE

Razlaga agrarnoga zakona. 15. §. Guči od nad ali supermaksimuma. Gorice, viničarska plača ali pri industriji plača delavcov v zemlji, se lahko vračuna za nadmaksimum, če neje bila ta zemlja l. 1919. 27. februara razdeljena že med agrarne interesente.

ka se je ves Srebrni breg trosó. (Sirmák dalmatinski! Ne sam šče bio v Dalmaciji, pa ne vem, či tam nikdár ne grmi pa ne treska. Bojao se je tak, ka so se njemu hlače trosile.) Pomali se je nevihta pomirila, samo dež je jako šó. Pa so nam pá včasi vsemogoče vragolije po glavi hodile. Spotili smo se na našega zgüblenoga sina. Bog zná, smo si pogučavali, či že zdaj kde na Vogrskom v temnici ne premišlavle svoji puntarskih grehov. Vej šče dobro, ka má tamburico s sebov, ka de si lahko kaj čas kráto. Pa smo njemu žalostno zaspévali: „Vigred se povrne“ . . .

Dobra Kozarova tetica so nam lepo podvorili. Bog njim plati! Med tem časom se je večkrat dež spüsto, denok smo se napotili naprej proti Nedili. Med potjov smo malo vedrili pri gg. žandaraj v Adrijanci. Či ravno

16. §. Veleposestniki se neha više vozkejšega i širšega maksimuma nadmaksimum samo te, če ministerstvo spozna, ka de gospodaro za napredek državnoga gospodarstva po semenogojnih postajaj, ali po žrebčarnaj, vzrejeliščih plemenske živine po rižnih polaj, sadovnjakaj, gorica j veleposestnik mora 15 let odavati državi po pogodbi, ka če ne včini, spadne pod kaštigo.

17. §. dovoli samoupravnim telom, cerkvam, bolnicam, pač posestvom, štera majo javne človekolübné verske i poprek hasnovite namene v smisli 16. §. če nadmaksimum je zemla prosta.

Podpora. Grüškovnjak Ivani z D. Bistrice je zadruga izplačala 350 Din. podpore. Siromaki so letos že tri krave zginole.

Cena drvam, štere zdaj lahko pošilja zadruga svojim kotrigam. Po sklepi seje od 2. sept. se je določila za kalane sühe hrastove prigine meter 60 Din. cena po železnici v Soboto, v Beltince ali v Lendavo postavljene. Za kalane süha hrastova drva pa istotak na kolo dvore postavljene meter 85 Din. More se naročiti bar eden vagon. Ta cena je samo za zadrugare.

Griža.

V zadnjem časi so se pojavili, posebno v Gomilicaj, Brezovici i v okoliških vesnicaj slučaji griže, neštérni s teškim ali pa sploh s smrtnim potekom. Zavolo toga mislim za potrebno, opomniti naše prebivalstvo na to kaštigo, naj znajo naši lüdje, kak se naj pazijo, da ne dobijo te bolezni; ar če jo dobijo, potom se teško i samo z velikim trpljenjom ozdravijo.

do kože mokri, smo denok pár lepi zaspevali i zaigrali. So nam pa tüdi g. vodja za pot pár „kovačov“ v roke stisnoli.

Trüdni pa mokri kak ribe smo prišli na farof pri Nedili. G. plivanoš bi se nas skoro zosagali. Mislili so, ka smo kakše „nove fajte fajvergarje“. Kda je eden s turbe potegno beli goler pa si ga začao gor devati, te so komaj sprevidili, ka smo ti právi, štere je ne ravnoč hasnovito nego denok bár ne nevarno pod streho vzeti.

Kda smo se nekaj spoznali, so nas g. plivanoš potroštali, ka prej májo telko jabočnice pa krüha pri hiši, ka či mo celi tjeden pri njih, ka ga v réd ne správimó. Pitali so nas, ka mo meli raj za večerjo: krumplov gülaš eli „pörkölt“ (petek je büo najmre). Pravili smo, ka oboje.

Griže „iz lüfta“ ne moremo dobiti, pač pa samo od tistoga, šteri jo že ma. To je bolezen, štera poteka v debelom črevi: teda je to človeško blato, s šterim se bolezen razširi od betežnika na zdravoga človeka, dale: postelina, zamazane roke betežnika, ostanki jestvine ali jedilno orodje, štero je nūcao betežnik.

Dosta pomagajo pri razširjanji griže tudi mühe, štere se pasejo po krvavom blati, štero se meče na gnojščice ali pa je v sobi. Od tec pa prenesejo nesnago na krüh, sadje, štero povživa zdrav človek i tak dobi grižo. Što pa je dobo te beteg, občüti bolečine v črevi i more hoditi večkrat na stran. Za par dni ma stiskavanje i more bežati, dostakrat pa zabadav beži, ar zvün krčov se komaj pokaže malo šmrkle (čundre) pa tudi nekaj krvi. Betežnik se jako mantra, postane jako slab i žeden pa ne more jesti. Za par dni pa, kda vidijo da „domačo vrasstvo“, štero so jim priporočale stare babe nikaj ne vala i kda so domači tudi že pojeli z jestvinami klice (bacile) te beteg, zovejo zdravnika. Neštérni se bojijo iti v bolnico, kak po predpisi zakonov doktor to zahteva. Najdejo se pa tudi ljudje, šteri iz straha pred bolnicov tajijo svojega betežnika i samo teda zovejo zdravnika, če so v hiši že 2–3 betežnicje. Teda bi radi šli v bolnico, ali včasih je že prekesno.

Istina je tudi, da ne dobi vsakši griže, ki dvori takšemi betežniki. I znate zakaj? Zato, ar dober želodec vniči te klice (bacile) i to je znano: Što je močnejši, ostane, slabejši pa prejde. Pa tudi ne potrebno, da bi mi püstili te klice do želodca. Te so naimre tak male, da jih mi s prostim okom ne moremo videti, pač pa znamo, da so; dale znamo da jih

mamo na roki, če smo se doteknoli zamazanoga prta kakšega betežnika. Zato pred odhodom od betežnika si zaperem roke z žajfov i s kakšim vrasstvom. To odstrani i vniči bacile i zdaj s čistov rokov lahko jem. Zdravniki i sestre strežnice, redkokda dobijo te beteg, ar znajo kak se trbe paziti. Zakon predpisuje, da more iti vsakši betežnik v bolnico i to v posebno sobo. To se imenüje izoliranje betežnikov. Tudi hiša, kde je doma ležao betežnik, more biti razkužena, očiščena, postelina pa mora biti izkühana; s tem se naimre vničijo klice te bolezn. To očiščenje se imenüje desinfekcija hiše i to izvršuje zato vučeni uradnik, šteri se imenüje desinfektor.

Vsaki naj si zapomni: pred jestvinov naj si vsakši zapere s toplov vodov i z žajfov roke da bodo čiste. V okrajih pa kde je te beteg, ljudje naj pazijo, da si ne pokvarijo želodcov. Sirovoga sadja naj ne jejo, ali pa samo malo i dobro zaprano, ali

pa olüpano. Če ma što krče v želodci, taki naj pozove najbližnjega zdravnika. Tudi naj nihče ne skriva betežnikov, ar ple ali sledi pride te beteg na den i bo zadnja žalost vekša kak pa prva.

Država je poskrbela z zakonom, da se ne razširi te beteg, nego ne je zadosta če zdravnik pride i da dobre tanače na zgornjem konci vesi, na spodnjem konci pa skrivajo betežnike. Lüdje sami, tudi morejo pomagati oblasti, da se beteg, ne razširja. Vej že znate, či šteri šče meti dober i lepi krumpiš i kukorco, ne zadostuje da čaka, naj Bog da dober čas za to i da iz masne zemle raste lepi pridelek: človek sam more pomagati, to je v pravom časi okapati i osipavati te krumpiš i kukorco.

Primarius Dr. BRANDIEU.

Lovskega psa

kratkodlakega ptičarja (Vouch-hund) tri mesece starega, čistokrvnega, izredno lepega, proda po ceni Dr. ŠUMENJAK SLAVKO, sodni predstojnik, Murska Sobota.

UNION

francosko zavarovalno društvo osnovano pred 103 leti

išče zastopnike

v Prekmurji i Sloveniji. Posebno se iščejo zastopniki okoli Gornje Lendave, Cankove, Bodonec, Martjanec, Turnišča, kak tudi indri.

V Murskoj Soboti

se išče zanesliva i marliva pešona za zastopnika, ki bi prevzela sledi tudi glavno zastopstvo. Pismene ponüdbe kak tudi osebne

informacije na naslov: **UNION, Murska Sobota, hotel BAC.**

Dež je pomali henjao. Lepi večer je bio. Sunce je zahajalo, pa je bila zapadna stran neba, kak da bi bila vsa zlata, na vzhodnoj strani pa se je vidla pisana boža dogo. Nekaj časa smo potihogledali to neznansko lepoto božo, štera se da vživati samo na bregáj, nato so se pa združili naši glási v tisto lepo melodijo pesmi:

Nebo žari
In gozd šumi . . .
Skrivnosten spev,
Solze in kri . . .

Pa je bio resan dober tisti krumplov gulaš ali pörköt ali ka je že bio. Med večerjov, so nam g. plivanoš razložili, kakša razlika je na Goričkom med pójbom i pojbarom, deklov i deklinov. Pojbar to je telko kak pri nas na Dolinskem dečko. Pojbar je pa pojob, šteri ma deklino.

Ravno tak pomeni dekla na Goričkom telko kak pri nas dekla. Deklina je pa dekla, štera ma pojbara. Ešče dosta drügi prilični frlic so nam povedali.

Prle kak smo pa spat šli, so g. plivanoš meli lepi guč. Povedali so nam med drügim, ka kda so šče oni študent bili, so se že te zanimali za našo okroglino, štero so dijaki v Maribori zvali Velka Prlekija, ar so ravno pri nas gor do Srebrnoga brega, pa od Cankove do Lendave právi „ocelni“ Prleki domá. Kelko lepše imè za našo okroglino bi bilo Velka Prlekija kak pa Prekmurje.) Posebno so nam pa g. plivanoš na srce polagali, naj smo med sebov dobri prijatelji, posebno pa naj se v vsem zavü-pamo v našega voditela.

Ar je bilo veliko blato, smo zajtra šli na vlak. G. plivanoš so nam

dáli peneze za pot. Za vse njim Bog plati!

Sobota! Pred vojašnicov smo spēvali pa brenkali. Začüdeno so nas gledali Sobočanci: poškopleni smo bili z žutim goričkim blatom od nog do glave, pa denok dobre vole. Preprosti so se stavljali, lica so se njim širila v zadovolni nasmej. Gosposki šterim je radio že popunoma pokváro vüha i srce za preprosto domačo pesem, so se nam ozdaleč nekam zaničljivo nasmejávali. Sobočki dijaki — varašanci so se bojali mimo nas iti, i so se skrivali. Jaj, gosposka Sobota pa ne veš, ka so naši dijaki povečini kmečki sinovje, preprosti, pa dobroga srca i dobre vole? Ti pa preprosta düša, či smo Ti bár za malo minuto težo tvoji vsakdanešnji skrbi olejšali, dosegnoli smo svoj namen.

(Konec.)

Za naše male.

Vogrin Š. Rakičan :

Prefrigani hlapec.

(Narodna)

Pri ednom kmeti je služo za hlapca dečko, ka njemi je ne bilo pára daleč naokoli.

Edno jütro ga je zgono vért k mlini mlet. Vért sam pa se je odpelo na njivo orát.

Ali hlapec je pa nej šou k mlini nego se je skrio za hižov tečas, ka se je vert odpelo.

Kda se je vért odpelo, te je hlapec odišo na hižo i si je tam doli légeo. Ne je šče dugo ležao, ka je čüo odspodi v hiži pogovárjanje. Glédao je doli v hižo skoz nad sopičnjek. Vido je, da je boter prišo k vértovoj ženi. Na stoli sta mela rétaše i šče vsefelé fino jestvino.

Pogučavala sta si odspodi v hiži, kak bi najležej se ona moža rešila, da bi se te njeva z botrov vküp oženila.

Hlápec je pa na hiži skoz nad sopičnjek vse poslušao.

Boter gori stane i šče oditi. Ona ga pita : „Ka te pa zadvečara delali?“ Boter odgovori : „Zadvečara mo oraol“ Jaz vam prinesem obed ta, kde te orali. Právi ona. Kak vas pa te najdem. Ščista naleci, ednoga jünca mam beloga, ednoga pa rdečoga, pa mo vam te že jaz kimao.

Boter je odišo.

Hlápec je tüdi doli z hiže odišo. Vzeo je eden beli prt i šou na njivo, kde je vért orao. Vérti je pravo, da zdaj nede mleo, ka je mlinar pravo, ka náj vütro pride.

Vért je pa meo obá rdečiva jünca. Hlápec je ednoga z prtom doli pokrüo tak, ka je eden büo beli eden pa rdeči.

Hlápec je dobro pazo, kda do vertinja obed nesli.

Ednok je resan várao, da neséjo. Ozdaléč je že kimao z rokov. Vetinja je pa mislila, da so boter, ka je büo eden jünec beli eden pa rdeči.

Vertinja je prišla tá. Vért pa hlápec sta si selá k obedi. Vertinja je pa pitala : „Što pa enotá orje?“ „To so naš boter!“ právi vért. Ve bi ji pa trbelo malo se zazvati, da do oni tüdi jeli.

Hlapec je pa vzeo rétaše i šou proti botri, ga zvát k obedi. Kda je do botra prišo je pravo : „Boter, vért so pravili, ka vzemejo ojice i Vas vse vküp vdarijo, ka vi k vertinji hoditel“

Hlapec je pa šou nazaj i je re-taše drobno i doli lüčao.

Kda je prišo nazaj je vérti pravo: „Vert, botri se je ojice potrlo i so Vas prosili, da bi njim Vi Vaše tá nesli!“

Vért je resan vzeo ojice i šou proti botri.

Boter je pa že ozdaleč vido, ka vért ide z ojicom proti njemi i je začno bežati misleči, ka ga vért resan z ojicom vküp vdári kak je hlapec pravo.

Vért pa, da je vido, ka boter beži je ojice visiko zdigno i kričo : „Hej, boter, jaz mam močne ojice to se Vam ne stere!“ Boter pa da je vido, ka vért ojice zdigáva je mislo, ka se njemi ozdaleč prti i je šče bole bežao.

Kda je vért vido, ka nikaj ne napravi, ka boter beži je šou nazaj. Kak je šou nazáj je tiste rétaše gori brao, kak je prvle hlapec tá toro.

Vertinja je pa hlápca pitala : „Ka pa te on zdaj pobéra?“

Hlápec njoj pravi : „Gori berejo kamenje, da do vás lüčali, ka Vi prej z botrom držite!“

Ona se je pa zoságala misleča, ka de resan Vért jo lüčao i je bežala domo.

Kda je vért prišo nazaj z ojicami je pitao hlapca : „Kama pa te zdaj ona beži?“

Hlapec pravi : „Domo idejo deklo bit, ka je ednok z Vami v oštariji vküp bila!“

Vért pa čemerén je tüdi bežao domo ženo bit. Tak je te hlapci ostao ves obed.

„Tak je bilo, či mi vörjete ali pa ne!“

Gospodarstvo.

Nevarna gniloba na grozdji.

Janko Lipovec.

V gorica j pri Murski Soboti v občini Martjanci nastopa zadnja leta nevaren beteg na grozdji, ki napravla posestnikom žlahtnih vinogradov veliko škodo. Beteg se pojavla proti jeseni v obliki gnilobe na dozorečom grozdji. Vnogokrat se pojavijo prvi znaki gnilobe na izpostavljenih delih grozleka ino napada posamezne jagoge i peclje. Betežni del navadno odpadne, prvle kak grozd dozori. Odpadnejo pa tüdi celi prozdi ino beteg napada tüdi pecelj, ki na napadenom mestu zagnili. Zavolo toga vidimo v jeseni v napadenom vinogradniki na tleh vse puno gniloga grozdja. Grod je, štero ne spadne doli, se poz-

neje posüši, na jagodaj pa se pojavijo bele pike (piknide s sporamirazumoževalni organi.) Sledi takši grozd spadne doli.

Te beteg je ne v sorodi s sivov plesnijov ali celo žlahtno gnilobo na grozdji.

Mikroskopska preizkava na kmetijskoj posküsnj i kontrolnoj postaji v Ljubljani je potrdila domnevo, da povzroči te beteg glivica *Coniothyrium diplodiella*. V našoj strokovnoj literaturi je te beteg spisani v „Vinogradarstvi“ od direktora inž. Stojanovića, ki jo imenüje **belo gniloba** (bela trulež.)

Bela gniloba je malo poznana i šče ne točno preizkani beteg grozdja. Zavolo toga tüdi ne so znana sredstva, ki bi proti stanola tomi betegi. Navadna raztopina modre galice i vapna ne učinküje; mogoče bi glivico vničila močnejša koncentracija. Posestniki gori navedenih gorci si pomagajo proti belo j gnilobi s tem, da poberejo betežno grozdje, ali betežne jagode, kda se beteg pojavi. Takšo delo je pa zamüdno i nepopuno.

Značilno je, da beteg v navedenih vinogradaj ne napada vseh sort ednako močno. Medtem, kda se beloga burgundca sploh ne primle, močno napada laški rizling i belino. Tüdi šmarnici bela gniloba ne prizanesse. Zavolo toga bi dobro bilo gojiti samo odpornne sorte. Da bi se pa zavolo toga odpüsto n. pr. laški rizling, ne umestno, ar je ta sorta najprimernejša za Slov. Krajino. Mogoče bi se dalo dosegnoti kaj s selekcijov (izbirov) odpornih trsov posameznih sort.

Pošta upravništva.

Kuzma Franc, Villierst St. Georges. Penez dozday nesmo sprejeli, daj je goriskati. Naslov spremeni. **Hinko Skalič, Bergedom.** Veseli nas, ka redno dobivaš Novine i se njim veseliš. Naročnine nesmo ešče sprejeli. **Bojnc Franc, Buenos Aires.** Pismo sprejeli i damo vaše vrstice objaviti. Poslani pezo smo obrnili na Marijin fond. Marija vam povrni dar.

Pošta uredništva.

C. J. Štip. „Deklamacije“ nemo objaviti, ar je ne deklamacija. Za pozdrave hvala! — **Ljutomer.** Nekak je iz Ljutomera poslao na uredništvo pismo. Podpisa (imena) nega v pismi, zato se naj javi tisti, ovak njemi prošnje ne bomo mogli poslühnoti!

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

— Potomec plemenite japonske družine sem, oča je bio vis ki uradnik na malikadovom dvori; vključo sem se v svetovno kulturo i z delom sem si zagvüšao mesto med slavnimi možmi. Vašemi oči sem razkrio čüstva i on ne meo nikaj proti meni . .

— Ka ščete s tem praviti? — se je prestrašila dekla.

— Zaproso sem za vašo roko . . .

Alicina glava se je obrnola nazaj na korine.

— Nesmisel : . . — je pravila tiho i je postanola bleđa.

— Gospodičina Alicka, — jo je gledao nepremično, — jaz istinsko gučim. Povejte, kakšo nesmisel vidite v tom?

— Vi ste vendar . . .

— Japonec?

— Ja . . .

— Ali Japonec ne ravno takši človek kak drugi?

— Pač . . .

— Potom me poslušajte!

— A drugi . . . Vi ste žutokožec.

Mutsuhito Dsain je zdigno glavo.

— Jaz bi nasprotno lahko pravo, da ste vi belokožec, ali jaz takše farbe razlike ne poznam. Povejte odkrito: Ne dopadnem se vam?

— Ne — ga je odkrito gledala Alicka.

Potom je stala med korinami.

Gospod, vi ste imeniten človek, jako vas spoštujem, prositi pa vas morem, da bi ne gučali od toga . . .

— Odpošlete me?

— Neščem se možiti . . .

Oči so se srečale.

Tüdi z drugim ne? — je pitao ostro.

Alicka je bila razžaljena.

— Z Japoncom zagvüšno ne — njemi je vsekla nazaj mrzlo.

Mutsuhito Dsainove oči so zabliščale.

— I kelko je eden belikožec inačiši od žutoga kožca?

— V teliko, da je beli — se je nervozno smejala.

Mutsuhito Dsain se je zravnao; postao je kak les. V očaj se njemi je svetila žuta iskra i na brezkrvnom obrazi se njemi je poigravao žalosten smehljaj.

— Bomo videli — se je priklono i potom mrzlo odišeo iz hüte.

Ravno je prihajao Brinkley z Overtonom. Mutsuhito Dsaina je prijao za roko i ga potegno na stran:

— No?

— Vütro odpotujem.

— Kama?

— Domo, v Nagasaki.

Krščak je zdigno i püsto strmečoga profesora.

V.

Na obzorji se je pokazao rogasti breg Fuka otočja, za njim je v topoj megli ležala Japonska. Ladja je naglo plavala proti nagasaškomi pristanišči, na hipa se je napinjao friški vetrič.

Mutsuhito Dsain je stao na krovi, male, presekanke oči so se razširile, na žalostnom žutom obrazi je igrao smeh: domovina! Dežela vzhajajočega sunca! Japonska!

Čüto je, da se lüšči z njega zapadna kultura i v düši njemi izvirajo potočki: Banzaj! Naprej, ladja!

Tam leži zemla oboževane domovine, tam v dalnoj megli leži krizantemska krasna Japonska . . .

Ladja je plavala v morsko ožino. Za fjordom, za to očarljivo gorsko preseko se razprostira Nagasaki. Veter je potihno, zrak je postao vroči i zeleni bregovje dišijo od korin. Visika tirada je zazvonila i Mutsuhito Dsainova düša je scinkala. Cvrčki! Milijon cvrčkov je pozdravljalo z zlatim cvrčanjem prihajajočo ladjo.

Džunke, tropa japonskih ladjic, je brez glasno švigala po valovečoj morskoj površini, na vodoravne droge pritrđjena, bele jadre so sklüčeno visele, kak kakše speče zavese i nad dremajočimi vodami je globoko i zategnjeno cvilo japonski jastreb . . . V daljavi so se že prikazali nebotični nagasaški bregovje.

Nippon! Ama Teras—Omi—Kamijova sveta dežela! Radostno je gledao Mutsuhito Dshin pristanišče. Stotine trgovskih ladij so se vrstile v neredi, grabastonose barke ki predočijo iz sebe nizke može i žene . . . vsi so žuti . . . kak da bi oživeli nippi i bi s smehom pozdravljali prideče. Na gladani vode plavajo bele trüge, „sampani“, na krmilastoj klopi malih čunov sedijo naga žuta deca i z globokimi prikloni zovejo tujca, da bi ga odpelali na obrežje. Kak lübki so! Mutsuhito Dsain se je vseo v eden samgan i je s bistrim čunom švigao proti bregi.

Na obrežji so ga obsipali „džen-rišisani“, človeški konji. Golnice gole, na glavaj marelam podobni veliki krščaki. Na dva potača mala kola so kazali i z lesenim glasom zvali: Kam naj vas pelam? Kam naj pelam? — Mutsuhito Dsain se je, oblečen v angleški gvant, vseo v eden mali voziček i je priklanjajočemi človeškomi konji pravo:

— Džin-Džen-Dži.

Obrežje obsedejo drobne žene i možovje, pred njimi male kište, v teh šče menše posode i v posodaj se pari župa i testo. Z uslužnimi prikloni se prigiblejo i ponüjajo svoje blago, jestvine i različne čüdne igračke. Vsi so tak prijazni, lübki i smehljajoči! Tü nega prerivanja, kak v ameriških pristaniščaj, nega babilonske zmešnjave, samo dženrišisani kričijo, ali njihovi gibi i dobrosrčni smeh otopi njihov kričeči glas. Drugi svet! Amerika je vsikdar ropotajoče kladivo, to pa je smejajoča domovina cvetja, okusa i umetnosti . . . Mali, lehek voziček hitro drdra i z velikimi skoki izgine v človeškoj vnožici, ki je tiho valovila naprej.

V vrataj pagod so se njemi režali granitni nestvori, kda je pogledno pod sunčnika na vozi: Mutsuhito Dsain, bodi pozdravljeni! Tü i tam so se zdigavali nad varašom bregovje: svetli türmi svetišč Buda, Amidaha, Bentena, tisočokega Kvanona i drugih bogov. Na zapadi vlada drugi Bog . . . Z nekšim dečinskim navdüšenjom je gledao na svetišče „Skakajoče želve, pred šterim je dženrišisan“ v teki vlekeo lehkí voziček, potom pa je zdigno pogled na ednoga izmed džin-džen-dži-skih zelenih bregov, na šterom je stala njihova stara hiša . . .

Voziček je ropotao po čarnih vulicaj i pod vznožjom zelenoga brega je džen-rišisan naglo stano. V vznožji so se vrstile male kuče, korinasti ograçeki, bombažova drevja. Po rebri griča pela gori žuta pot, bole povedano stezica. Ograçeki so obraščeni z bršljanom, zemla kak da bi dihala, kakši poseben i težki düh raširjava, korinasti grmovje zdihavajo lübezen, njihova düša, düh je tak na debelo prepojo zrak, kak oli ali med. To je svet! To je Japonska! To je draga zemla! I tam je njihova sveta očinska hiša na cvetečem rebri zelenoga brega . . . (Dale.)

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ

v MARIBORI, Miklošičeva ul. 2. (poleg stolne cerkve)

je vzajemno podporno društvo, ki plača potomcom ali dedičom kotrig po smrti kotrigi podpore do visokosti **2.500'—, 5.000'—, 10.000'— i 25.000 Din.** Najvugodnejša prilika za varčevanje. Prispevki pri pristopi so nižji kak pri sličnih društvih. — Sprejmejo se zastopniki za vse fare v Slovenskoj Krajini, štiri dobijo primerno odškodnino za svoj trud. Ponudbe sprejema načelstvo društva.

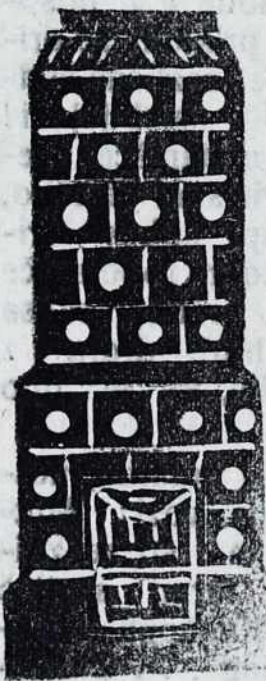
Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. 56, Canadski dolar Din. 55, Austrijski šiling Din. 7.90, Francuski frank Din. 2.18, Talijanska lira Din. 2.92, Pengo Din. 9.70, Marka 13, Urugvajski peso Din. 18, Argentinski peso Din. 14.

Živina: biki, junci i telice Din. 5—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3—4, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din. 160, oves Din. 160, kukorca Din. 160, krumpli Din. 150, ajdina Din. 180, proso Din. 180, lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150.

PRVA STALNA

najvekša i najfalejša

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

velikoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a

v MURSKOJ SOBOTI. 3

Dober leder.

Što šče ne ve, da je samo dober leder fal? Slab leder je dragi! Fal i dober leder pa vsigdar dobite pri

ŠKAFAR JOŽEF v Beltincih. 8

Oda se

v Mlajtincih hiša št. 25. i 4 pa pol plüga zemle skupno ali posebi Zglasiti se trbe pri BRATKOVIČ MATJAŠI v Murskoj Soboti 3 M. Kaniža štev. 35

ZABELO dobite vsikdar najugodnejše v trgovini **F. SENČAR LJUTOMER.** 5

Sühe i friške gobe

kak tudi

namizna jabuka

küpuje PRODA d. z. o. z. Prečna ul. 6. Ljubljana. 1

SÜHE

GOBE

küpuje po najboljšoj ceni.

Pošlite vzorce i ponudbe na:

SEVER & KOMP.,

4 LJUBLJANA.

Odam krasno posestvo v Babincih 1

poleg kolodvora v Ljutomeri hš. 4. Posestvo meri okoli 24 kat. oralov. Stoji iz 12 oralov njiv, 3 orale šum, ostalo pa so travniki, okoli njiv jauše. Vse je zidano. Veliko gospodarsko poslopje, hlevovje, veliki štedenj za 700 križov snopja. Vse to se oda po ugodnoj ceni z velikim inventarom vred. Cena se zve na upravi Novin v Črensovcih.

RENAULT

avtomobil 3—4 sedežen, v garantirano dobrom stanji, z ledrom preoblečeni sedeži, lansko leto farbani, s prvovrstnov pneumatikov (gumiji) i rezervov, plačanov državnov taksov odam proti takojšnjemi plačili za 20.000 Din. Lekarnar HOČEDAR, Vrhnik. 1

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potreščine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANH IZIDOR-a v M. Soboti.

NALAGAJTE PENEZE v

HRANILNICO i POSOJILNICO v ČRENSOVCIH,

registrovano zadrugo z neomejenov zavezov,

ki se je preselila v lastno hišo „NAŠ DOM“ i od novoga leta naprej uraduje vsaki delaven den od 8 do 12 vüre i vsaki svetek od pol 9 do 10 vüre predpoldnevom. Za hranilne vloge plača intereša 8—8 1/2 %. Rentni davek plača sama za vse vlagatele i za sebe ne obdrži nikše provizije. Pri davanji posojil računa samo 1 % upravnih stroškov i to samo ednok, čeravno je posojilo dano na duga leta. Posojila davle na poroke i tabulacijo na 10 %.

NAČELSTVO.